

GOED BESTUUR & TOEZICHT

www.goedbestuurentoezicht.nl
jrg 17

PLATFORM VOOR 4 2021 GOVERNANCE

Drieluik: Governance in de zorg

- **Binnen het zorgstelsel, buiten de kaders 4**
Gérard Brockhoff en **Jim Emanuels** pleiten voor 4 speerpunten in de governance
- **Het Medisch Specialistisch Bedrijf 14**
Tessa van den Ende analyseert het toekomstperspectief van dit model
- **‘Als je het ziet misgaan, moet je uit je rol durven stappen’ 18**
Interview met **Jaap van Manen** over het faillissement van het Slotervaartziekenhuis en de MC IJsselmeerziekenhuizen

EN OOK: IN DE PRAKTIJK: JOOST DE BIE 25 ROB VAN EIJBERGEN EN ANITA TEKAMP OVER HET VERBETEREN VAN DE DYNAMIEK IN DE RAAD 28 SUZANNE DE BOER-VERHEIJ, NICOLET JAGER, MARLÈNE JANS, CAROLIEN MERKENS, ROLAND NOTERMANS EN CORA WIELENGA: HOE GOEDE COMPLIANCE DUURZAME WAARDECREATIE VERSTERKT 32 HANS HOEK SCHETST DE OVEREENKOMSTEN TUSSEN GOVERNANCE IN DE VOC-TIJD EN NU 40 WERKEN AAN D&I: CARRIE VAN DER KROON BIEDT CONCRETE AANKNOPINGSPUNTEN 48 FRANCOISE DORSMAN BESPREEKT 5 INZICHTEN OVER TOEZICHT OP DE KWALITEIT VAN HET LEIDERSCHAP 56 BONJE IN DE BOARDROOM? CORA REIJERSE EN RENE RAVENHORST GEVEN CONSTRUCTIEF ADVIES 66

GOED BESTUUR & TOEZICHT PLATFORM VOOR GOVERNANCE

Geluk

Introductie

Heeft u het wel eens over geluk in de board?

Titel : Geluk

Auteur :

Verschenen in : Goed Bestuur & Toezicht (Goed Bestuur & Toezicht 4/2021)

Publicatiedatum : 30-12-2021

Tags : governance

Dit artikel/hoofdstuk is afkomstig uit Goed Bestuur & Toezicht. Het auteursrecht is voorbehouden. De publicatie is bestemd voor eigen gebruik. Het is niet de bedoeling dit op commerciële basis verder te verspreiden. Neem in dat geval contact op met de uitgever, Mediawerf Uitgevers, www.mediawerf.nl. E-mailadres: klazinus@mediawerf.nl.

GELUK

Heeft u het wel eens over geluk in de board?

Het aantal cursussen over geluk voor management en directies neemt toe. Het fenomeen intrigeert: wat moeten we vinden van deze aandacht in de oplei-

dingswereld? Gaan we mensen stimuleren hun geluk in het werkzame leven te vinden om daarmee bij te dragen aan een hogere productie c.q. winst, of is er sprake van een andere visie op bedrijven, mens en samenleving? Als dat laatste het geval is, wordt het ineens een interessante verkenning. Ik vind een aanknopingspunt bij de uitspraak 'Er mag wel wat meer aandacht komen voor mens en maatschappij', van econoom Harry Commandeur en theoloog Paul van Geest¹. Zij spreken over het begrip *agape caritas* dat verwijst naar de deugd liefde, liefde voor de gemeenschap. Een liefdevolle leider kan meer

ruimte bieden aan medewerkers en heeft het vermogen naar mensen te kijken: hoe ze zijn en wie ze zijn.

Wat verstaan we eigenlijk onder geluk? Een van de belangrijkste filosofen en grondleggers van het denken over geluk in de Westerse wijsbegeerte is Aristoteles. Voor Aristoteles is geluk het doel van het menselijk bestaan². De kern van zijn definitie van geluk is *eudomonia*, het vermogen je talenten in te zetten en een 'geslaagd' leven te leiden. Hij was van mening dat we geluk kunnen bereiken door middel van 'voortreffelijkheid van karakter'. En die voortreffelijkheid uit zich in het vermogen om een houding te kiezen die in het midden ligt. Dit lijkt voor de hand liggend, maar dat is het niet. In de zeventiende eeuw stelden denkers juist het tegenovergestelde centraal en predikten³ grenzeloosheid (van begeerte) als bron van maatschappelij-

lijk welzijn. Deze benadering werd de basis van ons economisch denken.

Als de cursussen over geluk in organisaties leiden tot anders denken over economie en welzijn, dan is hier sprake van een interessant fenomeen. Want dit nieuwe denken zal niet vrijblijvend zijn, maar leiden tot herinrichting van organisaties en bedrijven, van functiegebouwen en beloningssystemen, et cetera. De mens centraal is dan het uitgangspunt voor organiseren.

Dat komt bekend voor. Het Rijnlands model⁴ is gericht op organiseren rondom mensen, met als kernopdrachten: voorzie in medezeggenschap, veranker innovatie en klantgerichtheid, stuur op meer vakmanschap en minder bureaucratie. Alhoewel we allemaal uitdragen dit Rijnlands Model te omarmen⁵, zien we er in de praktijk (te) weinig van terug. Zouden we die principes serieus nemen, dan kan het niet anders of er vindt een grote omslag plaats in de besturing en vormgeving. Precies de omslag die nodig is om toekomstbestendig te zijn.

Dit brengt ons bij het gesprek in de board. Het moet vanzelfsprekend zijn dat toezicht en bestuur in gesprek zijn over principes van besturing. Voeg daar het principe 'geluk' aan toe en de discussie wordt een stuk boeiender. Wie durft?

Noten

1. *Trouw* 18 februari 2021, Een beetje liefde kan een bedrijf helpen, Harry Commandeur en Paul van Geest.
2. *Ethica*, Aristoteles, Historische Uitgeverij, negende druk 2019.
3. *Waarheid, waarden en welvaart*, Victor Broers, Uitgeverij Q, 2016.
4. *Rijnlandboekje*, Peters en Weggeman, Business Contact 2012 en Brede Welvaart.
5. VNO-NCW, februari 2021, Nieuw Rijnlands Model met brede welvaart als kompas.

Marianne Luyer is kerndocent en moderator bij Avicenna, Academie voor Leiderschap, lid van het netwerk The Midfield en adviseur bij het Nationaal Register.

